

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 496
van **CHRIS STEENWEGEN**
datum: 15 januari 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) - Bouwsector

In het kader van het VEKP werden verschillende maatregelen opgenomen. Onderstaande vraag heeft betrekking op de opvolging van een van die maatregelen.

Verhoging instroom in de bouwsector via actieplan.

De capaciteit in de bouwsector vormt een grote uitdaging voor de realisatie van de renovatiestrategie 2050. De ministers bevoegd voor Onderwijs, Energie en Werk zetten samen met de bouwsector op het niveau van het Vlaams Bouwoverlegcomité (VBOC) een actieplan op met het oog op planmatige oplossingen voor een structureel verhoogde instroom van arbeidskrachten in de bouwsector en het ontwikkelen van efficiëntere en minder arbeidsintensieve bouwtechnieken voor energetische renovatie.

1. Wat is de stand van zaken van dat actieplan?
2. Is er al overleg geweest met de bouwsector op het niveau van het VBOC in verband daarmee?
3. Welke stappen zijn al gezet om tot een plan te komen?
4. Wat is de timing om tot een actieplan te komen?
5. Welke doelstellingen inzake instroom van arbeidskrachten zullen worden nagestreefd?
6. Welke bouwtechnieken voor energetische renovatie werden al ontwikkeld?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (364), Ben Weyts (353) en Zuhal Demir (496).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 496 van 15 januari 2021

van **CHRIS STEENWEGEN**

1. Dit actieplan moet nog verder uitgewerkt worden, intussen zijn verschillende initiatieven echter reeds opgestart om de instroom in de bouwsector te verhogen. Departement Onderwijs is door de Vlaamse Regering aangeduid als trekker voor de opmaak van dit actieplan

Het departement Onderwijs is reeds op verschillende manieren betrokken bij innovaties in de bouwsector.

- Bepaalde evoluties in de bouwsector die zich ook breder aftekenen, krijgen een vertaalslag in de **eindtermen**. Voorbeelden hiervan zijn duurzaamheid, digitalisering, ... Daarnaast kunnen thematieken/evoluties uit de bouwsector een context vormen voor de realisatie van de eindtermen voor bepaalde leerlingen. Voor studierichtingen van de dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit wordt naast eindtermen ook gewerkt met **beroepskwalificaties**. De sector is de penhouder bij de bepaling van de competenties die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een beroep. Belangrijke evoluties kunnen door de sector, via een update van de beroepskwalificatie, opgenomen worden.
- De beroepskwalificaties van de sector vormen niet enkel de basis voor opleidingen in het **secundair onderwijs** maar ook voor het volwassenenonderwijs, graduaatsopleidingen en EVC (erkennen van verworven competenties). EVC maakt het mogelijk om competenties, waar deze ook zijn verworven (vrije tijd, werk, ...), te laten erkennen en waarderen.
- Momenteel is er gestart met de uitrol van de **modernisering van het secundair onderwijs**. De eerste graad ging van start op 1 september 2019 en de tweede en derde graad zullen gradueel volgen (resp. 1 september 2021 en 1 september 2023). De nieuwe eindtermen voor de tweede en derde graad zijn recentelijk goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Daarnaast is bepaald dat het opleidingsaanbod van het secundair onderwijs op geregelde tijdstippen zal gescreend worden. Het spreekt voor zich dat dit zal plaatsvinden enkele jaren nadat de onderwijsmodernisering is ingezet. Er zal o.a. bekeken worden of de beroepsgerichte opleidingen nog in voldoende mate de **aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt bewerkstelligen**. Op basis van deze screening kunnen aanpassingen aan het opleidingsaanbod worden doorgevoerd. Als er een vraag bestaat voor een nieuwe opleiding, die door de Vlaamse Regering niet voorzien is, kan de sector een initiatief nemen om de vraag te stellen tot het oprichten van een nieuwe opleiding.
- Maatschappelijke en technologische evoluties, en de recente ontwikkelingen in het onderwijs, hebben ervoor gezorgd dat er hier en daar een **update** gebeurd is van de inhoud in de bouwgerelateerde studierichtingen. Ongetwijfeld zullen hierbij nieuwe energiezuinige en klimaatvriendelijke technieken de revue passeren. Er bestaan momenteel ook al opleidingen die zich zeer specifiek richten op energiezuinige technieken, zoals de opleiding bio-ecologische afwerking.
- In 2021 wordt een nieuw **sectorconvenant** (samenwerking en overeenkomst tussen de Vlaamse overheid en de sectorale sociale partners), op initiatief van die

laatste) opgemaakt. Ook hierin is aandacht voor een structureel verhoogde instroom van arbeidskrachten in de bouwsector.

Als minister van Werk ondersteunt Hilde Crevits vanuit het departement Werk en Sociale Economie de bouwsector via het sectorconvenant en een addendum duaal en addendum non-discriminatie en inclusie. Het afsluiten van deze overeenkomsten voor 2021 - 2022 zit in zijn laatste fase. Ook VDAB ondersteunt de bouwsector op vlak van instroom.

Via het nieuwe sectorconvenant (en de addenda) ondersteunt Vlaams Minister van Werk Crevits de bouwsector om tal van initiatieven te nemen die de instroom moeten bevorderen: jongeren en kinderen warm maken voor de sector (via de techniekacademies, de STEM – check, de Construbus, ...), lesgevers en begeleiders bouwaandachtig maken (via een opleidingsaanbod, stages, bedrijfsleiders voor de klas te brengen, ...), verderzetting van de strategische samenwerking met onderwijs via oa. de ondersteuning van stages en duaal leren en het op maat ondersteunen van bouwondernemingen bij het invullen van hun openstaande vacatures.

VDAB ondersteunt de bouwsector op vlak van VCA en veiligheid, met digitale infopakketten, er gebeurt een jaarlijkse adviesbevraging rond knelpuntberoepen en er zijn (online) modules in functie van competentieversterking. De VDAB – consultants worden door de sector tevens geïnformeerd over de verschillende beroepen in de bouwsector zodat werkzoekenden gericht kunnen worden doorverwezen.

2. Het thema tewerkstelling in de bouwsector en de met de renovatie-ambities samenhangende grote nood aan bijkomende werknemers in de bouwsector is al meermaals aangekaart op dit overleg. Op het VBOC van 10 februari 2020 werd door de Vlaamse Regering en de bouwsector de bestaande intensieve samenwerking tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en de bouwsector benadrukt. In deze samenwerking wordt niet enkel gefocust op de huidige acute tekorten maar ook op beroepen waarvoor er in de toekomst een sterke vraag wordt verwacht.

De Vlaamse regering wil **investeren in klimaatmaatregelen**, in energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, in schoolgebouwen, in onderzoek en ontwikkeling. Om die investeringen mogelijk te maken werken de bouw- en vastgoedsector en de overheid samen. In overleg met de bouw- en vastgoedsector kunnen aldus oplossingen voor brede maatschappelijke problemen worden aangeboden, zoals voor het energievraagstuk en de klimaatverandering. Concreet kan het VBOC samenwerken met de Vlaamse overheid rond het verhogen van de renovatiegraad en de hernieuwbare energieproductie, de bouwshift te realiseren, de evolutie richting circulair en modulair bouwen en ons beter voor te bereiden op de klimaatverandering. De verhoogde instroom in de bouwsector is daarbij een uitdagingen die beide partners (VBOC en de Vlaamse overheid) samen moeten aangaan.

3. Naast deze inhoudelijke verkenning werden nog geen concrete stappen ter voorbereiding van het actieplan gezet.
4. Het volgende VBOC is voorzien op maandag 19 april 2021. Naast de inhoud kan dan ook de timing van het actieplan worden besproken.
5. De doelstellingen inzake uitstroom van arbeidskrachten zullen worden bepaald bij de voorbereiding van het actieplan.
6. Een inventaris van productiviteitsverhogende bouwtechnieken voor energetische renovatie (automatisering, robotisering,...) moet nog worden opgemaakt. Wat betreft de ontwikkeling van efficiëntere en minder arbeidsintensieve bouwtechnieken zien we dat scholen steeds vragende partij zijn om innovatie in scholen binnen te halen en

leerkrachten en leerlingen warm maken om zich innovatieve technieken eigen te maken. Meer informatie over InnoVET en projecten waar banden met bouwbedrijven aangehaald worden, is te vinden via <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijspersoneel/van-basis-tot-volwassenenonderwijs/lespraktijk/innovet>.

Resultaten van deze samenwerkingsverbanden worden gedeeld via [KlasCement](#).